

ADVERTISE
YOUR
BUSINESS
HERE
+91-9878-55-2070

ਨਾ ਚੁਕੇ, ਨਾ ਝੁਕੇ
ਸਭ ਤੋਂ ਫਾਸਟ
Rni No Punpun 2015/60599
22 - 30 November 2025
ਆਹਮੋ-ਸਾਹਮਣੇ

ADVERTISE
YOUR
BUSINESS
HERE
+91-9878-55-2070

ਸਾਲ 2025 / ਸੰਪਾਦਕ : ਐੱਸ. ਕੇ. ਸਕਸੈਨਾ / ਈ-ਮੇਲ : editoraamnesaamne@gmail.com/ ਮੋਬਾਈਲ : 9878552070, 9780802013

ਮੇਰੇ ਸਦੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਹੁਣ ਭਰੇ : ਮੌਦੀ

ਰਾਮ ਮੰਦਰ 'ਤੇ 191 ਫੁੱਟ ਉੱਚਾ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਇਆ, ਅਯੁੱਧਿਆ 'ਚ ਕੱਢਿਆ ਰੋਡ ਸ਼ੋਅ

ਅਯੁੱਧਿਆ (ਏਜੰਸੀ)-ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਯੁੱਧਿਆ ਵਿੱਚ 191 ਫੁੱਟ ਉੱਚੇ ਰਾਮ ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਮੰਦਰ ਦੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਕੇਸਰੀ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਇਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਰਸਮੀ ਸਮਾਪਤੀ ਹੋਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਸਦੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਅਤੇ ਦਰਦ ਹੁਣ ਭਰ ਰਹੇ ਹਨ, 500 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਸ਼ਕਤਪੁਰਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।” ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਅਯੁੱਧਿਆ ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਯੁੱਗ-ਨਿਰਮਾਣ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਗਵਾਹ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਰਾਮ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਹੈ। ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਪਵਿੱਤਰ ਝੰਡਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੱਚ ਆਰਕਾਹਾ ਝੂਠ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਰਐਸਐਸ ਮੁਖੀ ਮੋਹਨ ਭਾਗਵਤ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਆਨੰਦੀਬੇਨ ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਯੋਗੀ ਆਦਿਤਿਆਨਾਥ

ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਇੱਕ ਵੇਸਬੁੱਕ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ, “ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਮੰਦਰ ਵਿਚ ਝੰਡਾ

ਸਿਖਰ ਉੱਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਭਗਵਾ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਉਣਗੇ। “ਧਰਮ ਧਵਜ” ਤਿੰਨ ਪਵਿੱਤਰ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਓਮ, ਸੂਰਜ ਅਤੇ ਕਵਿੰਦਰ ਰੁੱਖ, ਹਰੇਕ ਸਨਾਤਨ ਪਰੰਪਰਾ

ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੂਰਜ ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਦੇ ਸੂਰਯਵੰਸ਼ ਵੰਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਓਮ ਸਦੀਵੀ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਧੁਨੀ ਹੈ। ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਮਾਂ ਸੀਤਾ ਦੀ ਵਿਆਹ ਪੰਚੀ ਦੇ ‘ਅਭਿਜੀਤ ਮੁਹੂਰਤ’ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੁਪਹਿਰ 12 ਵਜੇ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਝੰਡਾ ਫਹਿਰਾਉਣਗੇ, ਜੋ ਮੰਦਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਉਤਸਵ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਇੱਕਤਾ ਦੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਅਧਿਆਇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਮਾਗਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ ਸਪਤਮੰਦਿਰ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਗੇ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਹਾਰਾਜੀ ਵਸਿਸ਼ਟ, ਮਹਾਰਾਜੀ ਵਿਸ਼ਵਾਮਿੱਤਰ,

ਅਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਵਾਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਲੀ : ਭਾਗਵਤ ਆਰਐਸਐਸ ਮੁਖੀ ਮੋਹਨ ਭਾਗਵਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਯੁੱਧਿਆ ਵਿੱਚ ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੰਦਰ ਉੱਤੇ ਭਗਵਾ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਉਣ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਅਮਲ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੰਦਿਰ ਵਿੱਚ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਰਸਮ ਦੌਰਾਨ ਬੋਲਦਿਆਂ ਭਾਗਵਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਝੰਡਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੰਦਿਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਉੱਚੇ ਝੰਡੇ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਲੱਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੰਦਿਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਿਨ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਭਾਗਵਤ ਨੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਤਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਜੋ ਲੋਕ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਦੇਖਿਆ, ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਰਸਮਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ, ‘ਰਾਮ ਰਾਜ’ ਦਾ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।”

ਲਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਉਤਸਵ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਯੁੱਧਿਆ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹਾਂ।” ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅਯੁੱਧਿਆ ਵਿਚ ਰੋਡ ਸ਼ੋਅ ਵੀ ਕੱਢਿਆ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਇਸ ਰਸਮ ਦੌਰਾਨ ਅਯੁੱਧਿਆ ਰਾਮ ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਮੰਦਰ ਦੇ 191 ਫੁੱਟ ਉੱਚੇ

ਇਮਰਾਨ ਉਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਛੱਡਣ ਲਈ ਦਬਾਅ: ਤਹਿਰੀਕ-ਏ-ਇਨਸਾਫ਼

ਕਰਾਚੀ (ਏਜੰਸੀ)-ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀਆਂ ਅਫਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤਹਿਰੀਕ-ਏ-ਇਨਸਾਫ਼ (ਪੀਟੀਆਫ) ਦੇ ਸੈਂਸਟ ਮੈਂਬਰ ਖੁਰਮ ਜ਼ੀਸ਼ਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਅਦਿਆਲਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਾਨ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਛੱਡਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਦੀ ਚਾਲ ਵਜੋਂ ਇਕਾਂਤਵਾਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਤੋਂ ਡਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਸੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਤਸਵੀਰਾਂ ਜਾਂ ਵੀਡੀਓ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਈ ਸੋਸ਼ਲ

‘ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਅਦਿਆਲਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਦਾ’, ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਤੋਂ ਡਰੀ ਹੋਈ: ਜੀਸ਼ਾਨ

ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕੁਝ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਫਵਾਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਰਾਮ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਜ਼ੀਸ਼ਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਗਾਰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਅਦਿਆਲਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹਨ। ਉਹ ਠੀਕ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਨਾਲ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੈਨੇਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, “ ਉਹ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ

ਮੀਡੀਆ ਹੈਡਲਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਨੂੰ ਗਵਾਲਪਿੰਡੀ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਫਵਾਹਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਮਰਾਨ ਦੀਆਂ ਛੇਤਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ, “ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਦਫ਼ਾਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ, ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤਹਿਰੀਕ-ਏ-ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਛੱਡਣ ਲਈ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਚੁੱਪ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਆਇਤਾਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ। ਪਰ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਇਸ ਲਈ ਕਦੇ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਹਨ, ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਦੇ ਜੇਲ੍ਹ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਫੋਟੋਆਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਤਾਂ ਜੀਸ਼ਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਡਰੀ ਹੋਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਡਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵੀ ਤਸਵੀਰ ਜਨਤਾ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨੂੰ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਧੀ ਤਾਕਤ: ਜਲ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਮੋਸ ਨਾਲ ਲੈਸ ‘ਤਾਰਾਗਿਰੀ’ ਮਿਲਿਆ

ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ : ਜਲ ਸੈਨਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ (ਏਜੰਸੀ)-ਅੰਤ-ਆਧੁਨਿਕ ਲੜਾਕੂ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਉੱਨਤ ਸਟੀਲਬ ਵ ‘ਗੀਰੰਤ’ ਤਾਰਾਗਿਰੀ’ ਜਲ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਾਜ਼ਾਗਵ ਡੱਕ ਸ਼ਿਪ ਬਿਲਡਿੰਗ ਲਿਮਿਟਡ (\$4*) ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ 17-ਏ ਸਟੀਲਬ ਵ ‘ਗੀਰੰਤ’ ਤਾਰਾਗਿਰੀ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਚੋਬਾ ਨੀਲਗਿਰੀ-ਕਲਸਾ ਵ ‘ਗੀਰੰਤ’ ਹੈ ਅਤੇ \$44* ਵਿਖੇ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਤੀਜਾ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ 28 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੋਂਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ 17-ਏ ਵ ‘ਗੀਰੰਤ’ ਬਹੁ-ਉਦੇਸ਼ੀ ਜੰਗੀ ਜਹਾਜ਼ ਹਨ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਤਾਰਾਗਿਰੀ ਉਸੇ ਨਾਮ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਜੰਗੀ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਆਧੁਨਿਕ ਰੂਪ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ 1980 ਤੋਂ 2013 ਤੱਕ 33 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਜਲ ਸੈਨਾ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਨਵਾਂ ਤਾਰਾਗਿਰੀ ਉੱਨਤ ਸਟੀਲਬ ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਬਿਹਤਰ ਫਾਇਰਪਾਵਰ, ਅੰਤ-ਆਧੁਨਿਕ ਆਟੋਮੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ?ਬਚਾਅ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੈ। ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਜੰਗੀ ਜਹਾਜ਼ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।

ਸ਼ਰਮਨਾਕ : ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 'ਚ ਰੋਜ਼ ਗਾਰਡਨ ਦੇ ਬਾਥਰੂਮ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਦੀ ਦਿਨ-ਦਿਹਾੜੇ ਹੱਤਿਆ !

ਜਨਤਕ ਪਖਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਖੂਨ ਨਾਲ ਲੱਥਪੱਥ ਮਿਲੀ ਅੰਰਤ ਦੀ ਲਾਸ਼

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ) -‘ਸਿਟੀ ਬਿਊਟੀਫੁਲ’ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸ਼ਹਿਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਨਸਨੀ ਫੈਲ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਦਿਨ-ਦਿਹਾੜੇ ਰੋਜ਼-ਗਾਰਡਨ ਦੇ ਬਾਥਰੂਮ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਅੱਜ ਦੁਪਹਿਰ ਰੋਜ਼ ਗਾਰਡਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਪਖਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਅੰਰਤ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਮਿਲੀ। ਦੁਪਹਿਰ 3.45 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਅਲਰਟ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਪੁਲੀਸ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸੁਰਾਗ ਲਈ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਖੂਨ ਨਾਲ ਲੱਥਪੱਥ ਸੀ ਅਤੇ ਗਰਦਨ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਤੇਜ਼ਾਪਾ ਜ਼ਖ਼ਮ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਟੀਮ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ

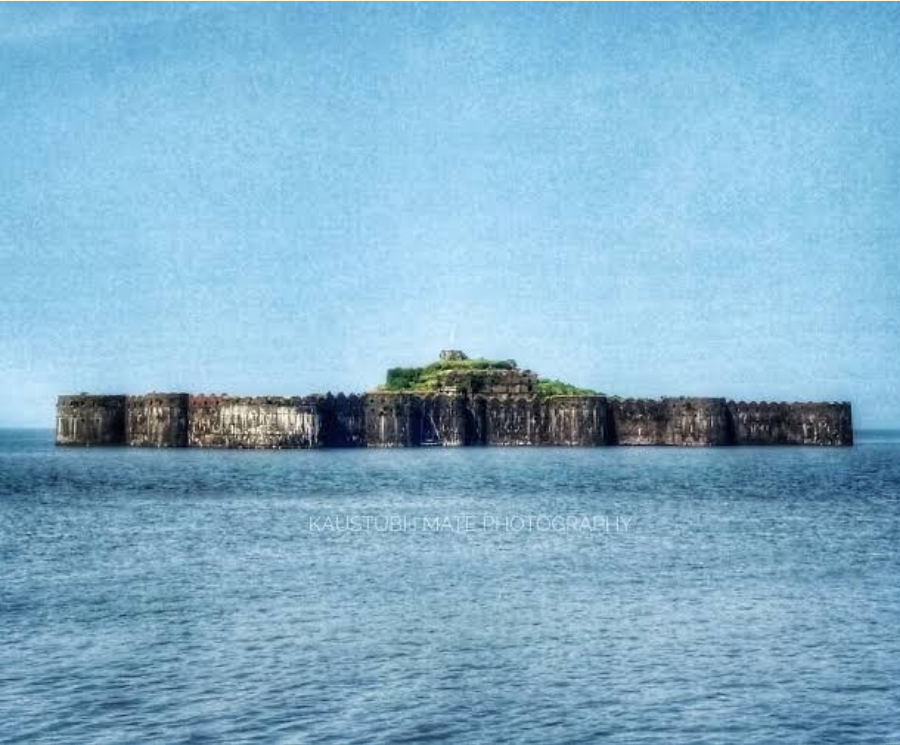
ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਲਈ ਜੀਐੱਮਐੱਸਐੱਚ-16 ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੁੱਟ, ਹਮਲਾ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਰੱਜਿਸ਼ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਬਾਗ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਅਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਫੁਟੇਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਰੋਜ਼ ਗਾਰਡਨ ਦੇ ਆਮ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਨਤਕ ਪਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਮਾੜੀ ਨਿਗਰਾਨੀ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਗੌਰਵਮਈ ਅਜੇਤੂ ਪਹਿਲਾ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਿਲ੍ਹਾ : ਮੁਰੂੜ ਜੰਜੀਰਾ

ਕਿਲ੍ਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸਤੰਭ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੀ ਰਾਜ - ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਮਹਾਨਤਾ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕਿਲ੍ਹੇ ਸਾਡੇ ਇਤਿਹਾਸ , ਯੁੱਧਾਂ , ਹਮਲਿਆਂ , ਸ਼ਾਨ , ਰਾਜਸੀ ਤਾਕਤ ਤੇ ਸਮੁੱਧੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹਨਾਂ ਕਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਰਾਜਿਆਂ ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹਨਾਂ ਕਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਗਤੀਤਵ ਵਿਭਾਗ ਕੋਲ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਅੱਜ ਦੇਖ - ਰੇਖ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ - ਸਹਿਣ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਖੰਡਰ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ , ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਤੇ ਆਪਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਉਸ ਦੌਰ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਪਹਿਚਾਣ ਤੇ ਖਾਸੀਅਤ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਗੌਰਵਸ਼ਾਲੀ ਕਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਵੀ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਹ ਕਿਲ੍ਹੇ ਅੱਜ ਵੀ ਆਪਣੇ ਔਦਰ ਆਪਣੀ ਮਹਾਨਤਾ ਸਮੇਟੇ ਹੋਏ ਹਨ।

KAUSTUBH MATE PHOTOGRAPHY

ਰਾਏਗੜ੍ਹ ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਮਹਾਨਾ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸੀ , ਜੋ ਇਸ ਕਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਮਹਿਜ਼ 30 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਸੀ। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 15 ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਰਾਮਾਉ ਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਮਛਵਾਰੇ ਨੇ ਇੱਥੇ ਚੱਟਾਨੀ ਦੀਪ 'ਤੇ ਲੱਕੜੀ ਦਾ ਇੱਕ ਕਿਲ੍ਹਾ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਹਿਮਦਨਗਰ ਦੇ ਨਿਜ਼ਾਮਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸੈਨਾਪਤੀ ਪੀਰਖਾਨ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਕਿਲ੍ਹਾ ਬਣਵਾਇਆ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਨਾਂ ÷ ਜਜੀਰਾ ਮਹਿਰੂਬਾ ÷ ਰੱਖਿਆ , ਜਿਸ ਦਾ ਭਾਵ ਸੀ : ਪਿਆਰਾ ਦੀਪ/ ਟਾਪੂ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਿਜ਼ਾਮਸ਼ਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਦੀ ਵਜ਼ੀਰ ਮਲਿਕ ਅੰਬਰ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਲ੍ਹਾ ਸੰਨ 1617 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਸਿੱਦੀ ਇਸ ਸਮੁੰਦਰੀ

ਗਏ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਹੁਣ ਇਹ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਿਲ੍ਹਾ ਖੰਡਰ ਤੇ ਵਿਰਾਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ , ਪ੍ਰੰਤੂ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਇੱਥੇ ਮਸਜਿਦ , ਸ਼ਾਹੀ ਮਹਿਲ , ਸਕੂਲ , ਮਿੱਠੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤ ਵੰਡੇ ਤਲਾਬ , ਮਕਾਨ , ਛੋਟੇ ਖੇਤ , ਇਸ਼ਨਾਨ ਘਰ ਆਦਿ ਸਨ। ਹੁਣ ਇਹ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਿਲ੍ਹਾ ਮੁਰੂੜ ਜੰਜੀਰਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੈਰਗਾਹ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੈਲਾਨੀ ਇੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਮੁੰਦਰ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹਨ , ਉੱਥੇ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੇ ਮਹਾਨ ਗੌਰਵਮਈ ਅਜੇਤੂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਇੱਕ ਵੱਧਰਾ ਅਨੰਦ , ਅਨੁਭਵ ਤੇ ਅਲੌਕਿਕ ਦਿੱਖ ਦਾ ਤੇ ਬੀਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਗਿਆਨ ਦੇਖ - ਸਮਝ ਕੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਇਸਦੀ ਵਿਰਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਸੋਚਣ - ਸਮਝਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਆਮ - ਖਾਸ ਲੋਕ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਕਿਵੇਂ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੰਗ - ਬਿਰੰਗੇ ਆਕਾਸ਼ , ਟਿਮਟਿਮਾਉਂਦੇ ਤਾਰਿਆਂ , ਚੰਨ , ਗੁਮਕਦੀਆਂ ਹਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਮੁੰਦਰ ਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਦਾ ਦੇਖ - ਸੁਣ ਕੇ ਤੇ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿੰਨਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਅੱਜ ਕਿਲ੍ਹਾ ਮੁਰੂੜ ਜੰਜੀਰਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ , ਵਿਲੱਖਣ ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਦਿੱਖ ਵਾਲੀ ਸੈਰਗਾਹ ਹੈ , ਜੋ ਹਰ ਕਿਸੇ ਸੈਲਾਨੀ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਅਮਿੱਟ ਛਾਪ ਛੱਡਦਾ ਹੈ।

ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡ , ਇਡੀਆ ਬੁੱਕ ਆਫ ਰਿਕਾਰਡਜ਼ ਹੋਲਡਰ , ਪ੍ਰਧਾਨ ਆਸਰਾ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ , ਜ਼ੁਆਇੰਟ ਸੈਕਟਰੀ ਅਲਾਇਸ ਕਲੱਬ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ , ਸੈਕਟਰੀ ਪੰਜਾਬ ਕੁਰੱਪਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕ੍ਰਾਈਮ ਕੋਟਰੋਲ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਟਰੱਸਟ ਇਡੀਆ - ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ ਪਰਮਾਣੀ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ

ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮਾਲਿਕ ਬਣ ਗਏ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਦੀ/ ਸੱਯਦ ਉਹ ਲੋਕ ਸਨ , ਜੋ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਇਸਲਾਮ ਧਰਮ ਕਬੂਲ ਕਰਕੇ ਪੱਛਮੀ ਤੱਟ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਇਹ ਸਫਲ ਵਪਾਰੀ ਤੇ ਸਾਹਸੀ ਲੋਕ ਸਨ ਤੇ ਇਹ ਲੋਕ ਮਸਾਲਿਆਂ ਦਾ ਵਪਾਰ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਸਿੱਦੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਿਲ੍ਹੇਬੰਦੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣਾਇਆ ਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਫੌਜ ਦਾ ਔਡਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਲਗਭਗ 350 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਇਸ ਕਿਲ੍ਹੇ 'ਤੇ ਸਿੱਦੀਆਂ ਦਾ ਹੀ ਕਬਜ਼ਾ ਰਿਹਾ ਤੇ 1947 ਤੱਕ ਪੁਰਤਗਾਲੀ , ਡੱਚ , ਅੰਗਰੇਜ਼ , ਫਰਾਂਸੀਸੀ , ਮੁਗਲ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਕਿਲ੍ਹੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇਸ ਮੁਰੂੜ ਜੰਜੀਰਾ ਕਿਲ੍ਹੇ 'ਤੇ

ਸਿੱਦੀਆਂ ਦਾ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਰਿਹਾ। ਮੁਰੂੜ ਦੇ ਕੋਲ ਹੁਣ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਮਹਿਲ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਿਲ੍ਹਾ ਮੁਰੂੜ ਜੰਜੀਰਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਮਾਰਗ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਿਲ੍ਹਾ ਇੱਕ ਔਡਾਕਾਰ ਚੱਟਾਨੀ ਦੀਪ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦੁਆਰ ਪੂਰਬ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਦੋ ਬੁਰਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ , ਜੋ ਕਿ ਉਦੋਂ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸ਼ਤੀ ਬਿਲਕੁਲ ਇਸ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਦੋਨੋਂ ਪਾਸੇ ਹਾਥੀ ਨੂੰ ਬਾਘ ਦੇ ਪੰਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਕੜੇ ਹੋਏ ਪੱਥਰ ਦੀਆਂ ਆਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਉੱਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਅਪਾਤਕਾਲ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹਮਲੇ ਸਮੇਂ ਬਾਹਰ

ਜਾਣ ਲਈ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਵੀ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲਈ ਦਰਵਾਜ਼ਾ/ ਰਸਤਾ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲਈ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਵੀ ਇੱਕ ਗੁਫਾ ਕੱਢੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸਮੇਂ ਰਾਜ - ਪਰਿਵਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਸਕੇ ਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਭਿਣਕ ਵੀ ਨਾ ਲੱਗੇ। ਇਸ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਤੋਪਾਂ ਬਹੁਤ ਉੱਤਮ ਦਰਜ ਦੀਆਂ ਸਨ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ 1972 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਘਾਟ ਤੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਕਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਛੱਡ ਕੇ ਆਲੇ - ਦੁਆਲੇ ਚਲੇ

STAR AWARD

CELEBRATING EXCELLENCE IN ENTERTAINMENT

COMING SOON

2025,26

Presented by

SK.Saxena

CONT-8146-10-7666

BREAKING NEWS

Coming Soon

Condition Aply

STATE AWARD

Aaj Tak Aamne Saamne

2026

Aamne Saamne NEWS

HELP LINE-8146-10-7666

Aamne Saamne NEWS

Helpline No. : 81461-07666, 98785-52070, 96466-17806